TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office 7th and Commercial St., opposite Post Office

Post Office Address: Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen, Geo. Gratchef.

Phones: Office 365; Editorial Department 832.

Entered as second-class mail matter July 13, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Orjuus ja tietämättömyys

Yksi keino, millä kapitalistit ja niiden palveluksessa olevat kansan pimittäjät koettavat pitää työväenluokkaa tyytyväisenä oloihinsa, on uskottaa työläisille, että heidän olosuhteensa ovat nyt paremmat kuin ne ovat olleet milloinkaan ennen. He mielellään selittävät historiaa ja ottavat sieltä esimerkkejä, joilla vaikuttavat kuulija- tai lukijakuntaansa saadakseen ne säälien ja halveksien ajattelemaan menneitten aikojen raatajien olosuhteista. Osotukseksi tällaisesta lainaamme eräästä suuresta päivälehdestä seuraavan katkelman:

"Jokainen meistä tietää, että kun meillä Yhdysvalloissa oli orjia, kielsivät lait opettamasta orjaa lukemaan. Orjien omistajat tiesivät, että jos orja voi lukea, niin voi hän saada tietoisuutta ja että *tietoista orjaa* ei ole helppo pitää tyytyväisenä orjuuteen.

Orjien omistajat olivat viisaita, kun estivät orjat saamasta tietoisuutta. Ja samalla se näyttää lähteneen hyvästä sydämestä, sillä *kun orjien joka tapauksessa täytyi pysyä orjina,* niin pitivät orjien omistajat parhaimpana, että he eivät tule *tietoisiksi alennuksestaan ja kurjuudestaan.*"

Ja samanlaisilla tuutilauluilla uneen vaivutettu työläislukija halveksien ja säälien ajattelee sellaisia typeriä orjaraukkoja, jotka eivät ole tuota kierää menettelyä havainneet, vaan ovat antaneet työnteettäjiensä vetää itseään noin ruokottomasti nenästä. Ei häntä itseään vain sillä tavalla petkutettaisi. Ei maar.

Kyllä niiden orjien asema oli todellakin kurja — ajattelee tämänpäiväinen työläinen. Mutta hän itse — hän on toisessa asemassa tykkänään. Hän on vapaa!

Mutta miten on tämän vapauden laita?

Kahleita ei ole, yksityisiä orjien omistajiakaan ei ole, se on totta. Mutta sittenkin on nykyinen palkkatyöläinen orja sanan täydessä merkityksessä. Erotus on vain siinä, ettei häntä omista yksityinen orjien omistaja, vaan hänet omistaa orjien omistaja-luokka, kapitalistiluokka.

Ja jos orjien asema oli kylliksi kurja — niin kurja, että se herättää sääliä palkkaorjassa, kun hän ajattelee henkiorjan asemaa — niin todellisuudessa on palkkaorjan asema vieläkin kurjempi. Hänellä ei ole edes varmuutta huomisen päivän leivästä, joka kuitenkin henkiorjalle oli taattu.

Henkiorja tietämättömyydessään raatoi aamusta iltaan omistajansa hyväksi. Eikä hän pelolla ajatellut päivää, jolloin ei tarvitsisi — tai saisi — tehdä työtä.

Palkkaorja tietämättömyydessään raatoi aamusta iltaan omistajansa hyväksi — *jos saa.* Ja hänen ainaisena huolenaan ja murheenaan on se päivä, jolloin ei tarvitse — tai saa — tehdä työtä.

Kapitalistiluokan etuja edustavat "kansanvillitsijät" — palkatut käsitteiden sotkijat — ovat rakentaneet työläisten mieliin kaikenlaisia keinotekoisia "etujen" ristiriitoja uskontoa, kansallisuutta ja rotua koskevista seikoista. Mutta yksi "etu" on, jota kaikki palkkatyöläiset ajavat yksimielisesti, yhtä palavasti toivoen, yhtä epätoivoisesti ja yhtä sokeasti. Se "etu" on: päästä pois tästä tilapäisestä vapaudesta — päästä palkkaorjuuteen jälleen. Saada työpaikka.

Jollei ole työpaikkaa, jollei saa työvoimaansa kaupaksi, ei palkkatyöläinen voi elää. Ja työpaikkaa ei ole, palkkatyöläinen ei saa tehdä työtä, jollei se kapitalistiluokalle — työpaikkojen omistajalle — ole edullista.

Omistamalla työpaikan — tuotantovälineet — omistaa ja määrää kapitalistiluokka työläisen koko elämän.

Siis on palkkatyöläinen orja, ja vielä kurjemmassa asemassa oleva orja kuin ikinään henkiorja.

Mutta hän ei tiedä sitä. Hän ei ole tietoinen orja.

Ja kapitalistiluokka pelkää sitä hetkeä, jolloin palkkatyöläinen tulee tietoiseksi orjan-asemastaan, sillä tietoista orjaa ei ole helppo pitää tyytyväisenä orjuuteen. Sen vuoksi estetään kaikin mahdollisin keinoin kaikki yritykset herättää palkkatyöläinen näkemään asemansa kurjassa alastomuudessaan. Sen vuoksi nytkin vangitaan jokainen, joka vähänkään vaikuttavammin puhuu luokkataistelusta, sen päämääristä ja sen ratkaisusta.

Tyytyväinen orja on aina orjien omistajalle — olipa sinä yksilö tai luokka — erinomaisen mieluinen. Mutta tyytyväinen orja, olipa hän sitten henkiorja tai palkkaorja, on henkisesti katsoen elukka — yhtä tietämätön, yhtä ajatukseton.

Henkiorja ei osannut lukea ja siitä johtui hänen tietämättömyytensä. Sehän on selvä. Mutta aivan käsittämättömäksi jäisi palkkaorjan mittaamaton typeryys ja tietämättömyys, sillä hänhän osaa lukea, jollei havaitsisi sitä, että kapitalistinen sanomalehdistö on kautta aikojen järjestelmällisesti käyttänyt kaikki voimansa ja kaikki mahdolliset ja mahdottomat keinonsa tahallisesti sokaisemaan työläisten järjen, jotta lopuksi on tultu tilanteeseen, jossa palkkatyöläinen ei osaa ajatella omilla aivoillaan, vaan ottaa vastaan asiat ja niiden selittelyn kapitalistisesta sanomalehdistöstä jo valmiiksi "sulatettuna". Tämän kaiken hän nielee arvelematta, ajattelematta.

Tämä on se seikka, joka tekee työväenluokan herättämisen ja sen valistamisen niin äärettömän vaikeaksi, väsymättömiä, miltei yliluonnollisia ponnistuksia vaativaksi. Mutta epätoivoista se suinkaan ei ole. Päinvastoin.

Kapitalistinen järjestelmä kehittyy nykyään niin huimaavaa vauhtia, että sen povessa piilevä oman hävityksen siemen on jo itänyt ja alkaa versota. Se jatkuvasti painaa yhä suuremman ja suuremman joukon palkkatyöläisiä asemaan, jossa vatsa alkaa ajatella. Ja vatsan — nälän ja kaiken puutteen — synnyttämiä ajatuksia ei voida tukahduttaa sivelemällä vatsan omistajan itserakkautta.

Tällaisessa tilanteessa oleva palkkatyöläinen voidaan herättää. Kun hän tällöin saa käsiinsä työväenluokan asemaa selostavaa kirjallisuutta ja työläisten luokkakannalla olevia sanomalehtiä, tulee hän tietoiseksi orjan-asemastaan.

Ja kun hän on tullut tietoiseksi, ei häntä ole helppo pitää tyytyväisenä orjuuteen.

ONKO SE YKSILÖN VAI YHTEISKUNNAN SYY?

Se seikka, että pellagra-tauti on tänä kesänä jo etelävaltioissa uhrikseen vaatinut yli kaksi sataa tuhatta köyhää maanviljelijää (suurin osa niistä valkoihoisia), on aiheuttanut laajahkon sarjan "selityksiä" porvarillisessa sanomalehdistössä. Kansalle selitetään, että syynä tautiin ei ole nykyinen kapitalistinen järjestelmä, vaan on syy niissä, jotka tautiin ovat sairastuneet.

Paitsi sitä, että näillä selityksillä taaskin koetetaan johtaa työläisiä harhaan, esiintyy niissä eräs ilahduttava ilmiö, ja se on — porvarillinen sanomalehdistö kapitalismin esitaistelijana on joutunut puolustusasemaan, mikäli ovat kysymyksessä olosuhteet tässä maassa.

Näissä selityksissä tunnustetaan että pellagra johtuu köyhyydestä, niin suuresta köyhyydestä, ettei ihmisillä ole valinnanvaraa ruokaansa nähden, vaan on heidän syötä sitä mitä on, saamatta niukkaan ravintoonsa edes vaihtelua koskaan.

Mutta syy kuuluu olevan näissä yksilöissä.

Selitetään näin:

Onkos se järjestelmän syy, että etelävältioiden köyhät valkoihoiset maanviljelijät koettavat matkia varakkaita suurviljelijöitä viljelemällä yksinomaan puuvillaa? Mikseivät he viljele kaikenlaisia kasviksia ja pidä joitakin lehmiä ja muita elukoita? Saavat totisesti syyttää itseään, kun sairastuvat.

Voisihan tähän lisätä: Mikseivät totisesti syö sitä puuvillaa, jota eivät saa kaupaksi?

Paljon on saarnattu viime aikoina maanviljelijöille, että heidän on pyrittävä pois n.k. yksisato-järjestelmästä ja kasvatettava kaikkia maantuotteita sekasin. Esimerkkejäkin joistakin yksilöistä, jotka näyttävät menestyneen tästen, on esitetty. Mutta ei se ole auttanut.

Vehnänviljelysseuduilla viljellään yksinomaan vehnää, puuvillaseudulla viljellään yksinomaan puuvillaa, maissiseudulla (corn belt) viljellään maissia j.n.e. Näin tehdään siitä yksinkertaisesta syystä, että mitä jollakin paikkakunnalla suurviljelijät viljelevät, sitä on pienviljelijöiden pakko tehdä — muuten ei menesty lainkaan. Ei voi nauttia edes siitä säälittävän kurjasta "elämästä", joka tämänpäiväisen pienviljelijän osana on.

Pienviljelijällä ei ole valtaa enempää määrätä olosuhteitaan maanviljelyksessä kuin pienomistajalla teollisuudessa tai palkkaorjallakaan.

Järjestelmä se on, joka määrää pienviljelijän elämän — aina sitä myöten, mitä he saavat syödäkin, ja palkakseen saavat he kurjaakin kurjemmat olosuhteet, jotka herättävät huomiota vain silloin, kun heitä suuremmassa määrässä sortuu. Pellagra on vain yksi ilmiö yleisestä kurjuudesta.

KUN ROSVOILLE TULEE RIITAA

Uutisten mukaan on "hänen majesteettinsa", Illinoisin kuvernööri Small suvainnut antaa "vangita" itsensä — s.o. hän on mennyt oikeusistuimeen ja järjestänyt takuun, jotta saa olla rauhassa.

Kuten tiedetään, syytetään häntä suurenmoisesta valtion varojen kähveltämisestä ennen kuvernööriksi tuloaan, ollessaan valtionvarain hoitajana. Tämä kähvellys valtionvarain hoitajien taholta on ollut niin tavallista ja niin asiaankuuluvaa, ettei siitä ikinä olisi hälinää nostettu, jollei valtion korkeiden virkamiehien välille olisi tullut "suuntaerimielisyyksiä".

Valtion yleinen syyttäjä tiesi näistä varojen hoitajien lihavista päivistä, ja piti itsensä oikeutettuna pääsemään myöskin osaltaan valtion rahasäkille. Hänen alkuunpanostaan esitettiin lainlaatijakunnassa lakiehdotus, joka myönsi yleisen syyttäjän virastolle tuntuvan määrän rahaa "käyttövaroiksi". Tämän lakiehdotuksen alle kieltäytyi kuvernööri panemasta nimeään — ilkeämielisyydessään, sanoi yleinen syyttäjä.

Silloin esitti yleinen syyttäjä suurvalamiehistölle joukon "dokumentteja", joista kävi ilmi että kuvernööri Small kahden muun miehen kanssa yhdessä oli kärveltänyt kaksi miljoonaa dollaria, ja sen lisäksi vielä aivan yksinään 500,000 dollaria.

Rosvoille tuli riitaa, ja se toi esille ihmeellisiä asioita valtionvarojen hoidosta.

Toivokaamme että tällaisia riitoja tulisi usein — näitä "ihmeellisiäkin" asioita tulisi usein esille.

— Tavaratuotannossa eräällä kehitysasteella raha muuttuu pääomaksi. Tavaran kiertokulun kaava oli: T (tavara) — R (raha) — T (tavara), s. o. yhden tavaran myynti voidakseen ostaa toisen. Yleisen pääoman kaavana on päinvastoin R—T—R, s. o. ostaa myydäkseen (voitolla). Lisäarvoksi nimittää Marx tätä alkuperäisen, liikkeelle pannun rahanarvon lisäystä. Tämän rahan "kaavan" tosiasia kapitalistisessa tavaranvaihdossa on tunnettu: juuri tämä "kaava" muuttaa rahan pääomaksi, joka on erikoinen historiallisesti määritelty, yhteiskunnallinen tuotantosuhde. Lisäarvoa ei voi syntyä tavaranvaihdossa, koska tämä tuntee vain yhdenarvoisten vastikkeitten vaihtoa, eikä se voi syntyä hinnanlisästä, sillä ostajain ja myyjäin keskinäiset tappiot ja voitot tasaisivat toisensa, mutta kysymyshän onkin juuri yleisestä yhteiskunnallisesta joukkoilmiöstä eikä yksilöllisestä. Saadakseen lisäarvoa "on rahan omistajan löydettävä markkinoilta sellainen tavara, jonka itse käyttöarvo sisältäisi alkuperäisen ominaisuuden olla arvolähteenä", tavara, jonka kulutusprosessi samalla olisi arvonluomisprosessi. Ja sellainen tavara onkin olemassa. Se on ihmisen työvoima. Sen kulutus on työtä, ja tuo luo arvoa. Rahanomistaja ostaa työvoiman sen arvosta, jonka, kuten jokaisen muunkin tavaran arvon määrää se yhteiskunnallisesti välttämätön työaika, joka on välttämätön sen tuottamiseen (s. o. työläisen ja hänen perheensä ylläpitoon). Ostettuaan työvoiman rahanomistaja kuluttaa sen, s. o. panee sen työskentelemään koko päiväksi, sanokaamme 12 tunniksi. Mutta työläisenpä kuudessa tunnissa ("välttämätön" työaika) luo tuotteen, joka korvaa hänen ylläpitonsa, ja seuraavain kuuden tunnin kuluessa ("lisä"-työaika) luo "lisä"-tuotteen, jota pääoma ei ole maksanut, eli lisäarvon. — Leninin kirjasta "Karl Marx".

S. S. JÄRJESTÖ

TILITYS:

Hyrkäs & Latvala kiertomatkasta Californian osastoissa.

Yleistulot	$370.15
Yleismenot	245.65
Jäännös	$124.50
10 pros. Karjalan Kommuunin Painokonerahastoon	$12.45

Olemme lähettäneet yllä mainitun prosentin S. S. Järjestön keskusvirastoon, joka huolehtii rahojen perille lähettämisestä. Toveruudella

Hyrkäs & Latvala.

JUTUN JATKOA

Minimipalkkain ihmeellisestä vaelluksesta

Minimipalkkalaista on ajatuksia pyörinyt työväestön päässä monta vuotta, miltei yhtä kuan kuin Allan linja on Amerikoihin keropäitä haalannut. Siitä on pidetty paljon puhetta, se on ollut vaalitappeluissa syöttinä lukemattomia kertoja, siitä on esitetty vaatimuksia lakkotaisteluissa ja siitä on jauhettu valtioitten lainlaatijakunnissa, eikä kongressikaan sen käsittelystä ole säästynyt. Vuosikymmenien jauhamisen tuloksena on asiasta vihdoin kitenyt päätöksiä lainlaatijakunnissa ja kongresseissakin, vaikkakin työväestön kannalta katsottuna sangen vaatimattomissa ja pettymyksiä tuottavissa muodoissa. Joka tapauksessa on aatteen toteuttamisen alkuvaihe päättynyt silloin, kun lainlaatijakuntien istunnoissa siitä on päätöksiä syntynyt, ja asian käsittely siirtyy sen jälkeen itsestään toiseen vaiheeseen. Oikeuslaitokset alkavat näet sen jälkeen jauhaa kysymystä ja tuumia olisikohan tuo kovinkin pahasti omistavan luokan etujen kanssa ristiriidassa, ja jos se on ristiriidassa, niin kuinka kireälle yleisen rauhan nimessä jännettä uskaltaisi kiristää.

Tällä tavalla voidaan sitten jutun käsittelyä lykätä viikosta viikkoon, kuukaudesta toiseen ja vodesta vuoteen, kunnes sopivan tilanteen tullessa koko puuha tarpeen tullen voidaan julistaa "perustuslakivastaiseksi."

Prikulleen tällainen on ollut minimipalkkalainkin kohtalo. Sitä on jauhettu jo niin kauan, että se oikeastaan on siirtynyt pois päiväjärjestyksestäkin niin tyysti, että tuskin kukaan enää johtuu muistamaan, että asian kohtalo ei lopullisesti olekaan vielä tullut päätökseen. Ylioikeus ei näet vieläkään ole siitä viimeistä ja painavaa sanaansa lausunut, vaikka muodossa taikka toisessa itse ajatus on jollakin tavoin varsinaisessa käytännöllisessä elämässä ollut toteutettuna jo pitkän aikaa ueimmissa valtioissa.

Kun minimipalkkalaki pitkän ja monimutkaisen vaelluksen aikana vihdoin joutui ensimäistä kertaa Yhdysvaltain liittohallituksen ylioikeuteen, äänestivät arvoisat tuomarit sitä siten, että jutun päätös jäi päätuomarin ratkaistavaksi. Ääniä annettiin neljä puolesta ja neljä vastaan, ja tuomari Brandeis ei katsonut voivansa äänestää kummankaan puolesta. Kysymyksessä oli silloin Oregonin valtion minimipalkkalaki ja ylioikeuden päätuomari White sen silloin kumosi "perustuslakivastaisena."

Nyt on juttu uudelleen ylioikeuden käsiteltävänä, vaikkakin tällä kertaa ratkaistaan District Columbian minimipalkkalain kohtalo. Brandeis on liberaalinen porvari ja kannattaa minimipalkkalakia, joten on luultavaa, että hän tällä kertaa tulee sen puolesta myöskin äänestämään.

Tällä välin on kuitenkin päätuomari White siirtynyt isäinsä luokse, ja hänen tilallaan on päätuomari Taft. On luultavaa, että Taft tulee myöskin äänestämään minimipalkkalain puolesta, ja vaikkakaan hän sitä ei tekisi, niin se kaikesta huolimatta kuitenkin todenmukaisesti tulee nyt saamaan tarpeeksi kannatusta.

Ja olipa tuo päätös nyt mikä tahansa, niin se ei suurestikaan tule asiaa muuttamaan. Ajassa on riennetty jo niin paljon etenpäin, että uusia paljon tärkeimpiä kysymyksiä on astunut etualalle. Eikä tämän asian tässä esille ottamisellakaan ole muuta tarkoitusta kuin osoittaa, mitenkä "kansan vaatimukset" tulevat "kansanvaltaista" tietä ajallaan ratkaistuiksi ja mitenkä perinpohjin tässä vakavassa touhussa kansan tarpeet otetaan huomioon.

Suojeluskuntajupakka

"Ei olisi pitänyt julkaista von der Golitzin kirjettä."

Eikä myöskään laittaa Gerichin kirjoitukseen nimimerkkiä.

Porvari joka joutui tukkanuottasille keskenään sen varjeluskuntajupakan takia, alkaa nyt jo koko tavalla hermostua, kun ei juttu tuosta rötöksestä ala loppua ja hermostuksissaan alkavat sättiä toistaan, että "piruakos sinä panit koko juttua liikkeelle. Olisit menetellyt vähän viisaammin, niin kaikki olisi all right. Kun vielä menit ja julkaisit sen Goltzin kirjeen."

"Helsinginsanomat", joka pitää yhtäköyttä hallituksen kanssa, panikin koko rötöksen "venska titningen" ja "huusiksen" syyksi sanoen seuraavaa:

"Kenraali, kreivi von der Goltz oli osoittanut kenraali von Gerichille kirjeen, jossa hän mitä suorasukaisimmalla tavalla purki sydämensä sisimpiä ajatuksia ja tunteita, varsinkin viimeksimainittuja. Tämä aivan yksiluontoinen mielenpurkaus oli jollakin tapaa joutunut "Svenska Tidningenin" kesätoimituksen kouriin, joista se pääsi pujahtamaan palstoille — "suureksi hämmästykseksi lehden toimittajille", kuten lehti itse seuraavassa numerossaan tunnusti.

Tämä kesätoimituksen kommelluksen oli sen vuoksi valitettava, että sen kautta saattaa koitua ikävyyksiä sekä kirjeen vastaanottajalle että sen kirjoittajalle, jolle me täällä Suomessa emme suinkaan mieliharmia toivoisi, koska aina säilytämme saksalaisten apujoukkojen ylipäällikön nimen kiitollisessa muistissa.

No niin. Sv. T. tunnusti kesätoimituksensa kommelluksen. Mutta sitä ei tehnyt Hbl., joka tuon yksityiskirjeen myös julkaisi. Viimeksimainittu seikka ei totta tosiaankaan kohenna suuren pääkaupunkilaislehden arvostelukyvyn mainetta. Niin suuressa kiitollisuudenvelassa luulisi Hbl:nkin olevan kreivi von der Goltzille, ettei se ehdoin tahdoin lähtisi hänelle karhunpalveluksia tekemään.

Vaikka onhan se tehnyt toisillekin. Sen toimitushan se pani näkyviin kenraali von Gerichinkin kirjoituksen alletekijän alkukirjaimet. Ja sehän koko jutussa oli kohtalokkainta. Sillä kenraali von Gerichin asemassa oleva mies ei saa mennä sanomaan sellaista, joka nimettömälle kynämiehelle vielä voidaan ehkä olkia kohauttamalla anteeksi antaa.

Näinhän se "helsinginsanoma" juttelee nyt, kun näki mihinkä rötöksen porvari joutui. Mutta myöhäänpä juttelee. Olisi pitänyt jo viikkoja ennen sanoa että jos joku "kenraali" tai muu aikoo haukkua "ententtiläisiä" ja ylistää ja ennustaa junkkerille Sakassa loistavaa tulevaisuutta, niin nimimerkkiä ei saa laittaa mistään hinnasta. Samoin myöskään ei saa missään tapauksessa julkaista meidän von der Goltzin välistä kirjeenvihtoa, sehän paljastaa koko salaisen yhteytemme. — Näinhän sitä olisi pitänyt tehdä ja rötös olisi vältetty.

Mutta "parempi myöhään kuin milloinkaan". Kaipa porvari on nyt ensi kerralla viisaampi ja täytyykin olla, ellei tahdo saattaa taas jotakin "ansiokasta" kenraalia "siviilihommiin" ja ellei tahdo von der Goltzille, "todelliselle "Suomi-ystävälle" tehdä "karhunpalvelusta."

Meille kyllä tällaiset porvarien edesottamiset tuottavat sekä naurun- että kirjoittamisen aihetta, mutta porvareille itselleen tuottava ne "sydänsuruja". Ja koska me pohjaltamme olemme ihmisystävällisiä — porvariinkin nähden, — niin suosittelemme heidän käytettäväkseen kenraali Berg'in patenteerattua keinoa pulasta selviytyäkseen. Se auttaa varmasti. Kaikki surut ja huolet lakkaavat kuin puhaltamalla. Samaa rintarohtoa jos käyttäisivät myöskin kaikki suojeluskuntalaiset, niin pääsisimme nätisti koko suojeluskuntakysymyksestä. Ja olisi työttömillä työtä. — Hautojen kaivamista.—Suom. Työm. Oka.

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

KOLMANNEN INTERNATIONALEN KONGRESSI

Suuntaselvittelyjä.

Kommunistisen internationalen kongressissa esiintyi Italian Sosialistisen puolueen puheenjohtaja Lazzari puolustaen Italian sosialistien taktiikkaa ja selittäen ettei puolueen toimintaohjelma merkitse täydellistä alistumista kolmannen internationalen alaiseksi, eikä puolueen täydellistä riippumattomuutta kolmannesta internationalesta. Lähitulevaisuudessa tullaan pitämään puoluekongressi, jossa pohditaan kolmannen internationalen kongressin päätöksiä. Lazzari toivoi,

PARISIN KOMMUNI JA NEUV.-VENÄJÄ

Kirj. L. Trotski.*)
(Jatk.)

Itsevaltainen keskuskomitea ja "demokraattinen" Kommuni.

"19 päivänä maaliskuuta — juttelee Kautsky — kansalliskaartin keskuskomiteassa yhdet vaativat hyökkäystä Versaillesta vastaan, toiset vetoamista valitsijoihin, kolmannet ennen kaikkea ryhtymistä vallankumouksellisiin toimenpiteisiin, aivankuin kukin näistä askeleista — kirjailija meille syvämietteisesti opettaa — yksin olisi ollut välttämätön ja ikäänkuin ne olisi sulkeneet pois toinen toisensa" (s. 54). Seuraavissa riveissä Kautsky Kommunin keskuudessa vallinneiden erimielisyyksien johdosta tarjoaa meille uudelleen kehitettyjä hassutuksia uudistusten ja vallankumouksen molemminpuolisista suhteista. Todellisesti asia oli näin: jos olisi lähdetty Versaillesiin ja tehty tämä hetkeä-kään viivyttelemättä, niin silloinhan olisi täytynyt järjestää kansalliskaarti, asettaa sen etunenään Pariisin köyhälistön sotaisimmat ainekset ja samalla tilapäisesti heikentää Pariisia kumouksellisessa suhteessa. Mutta panna toimeen vaalit Pariisissa, juuri silloin, kun sieltä oli poissa työväenluokan parhain osa, olisi kumouspuolueen kannalta katsoen ollut järjetöntä. Teoreettisesti eivät sotaretki Versailles'ta vastaan ja Kommunin vaalit tietenkään millään tavoin ole ristiriidassa keskenään, mutta käytännöllisesti katsoen ne sulkevat pois toinen toisensa: vaalien onnistumiseksi täytyi jättää sikseen sotaretki, sotaretken onnistumiseksi jättää sikseen vaalit. Ja vihdoin, jos köyhälistö olisi viety sotaan ja siten tilapäisesti heikennetty Pariisia, olisi ollut välttämätöntä turvata itsensä vastavallankumouksellisilta murhayrityksiltä pääkaupungissa, sillä Thiers ei olisi kavahtanut mitään keinoa sytyttääkseen ilmiliekkiin kommunaardien rintamataustan. Olisi ollut välttämätöntä panna toimeen sotaisempi s.o. ankarampi hallinto pääkaupungissa. Olisi ollut taisteltava, kirjottaa Lavrov, monilukuisia sisäisiä vihollisia vastaan, joita Pariisi oli täynnä ja jotka vielä eilen pauhasivat pörssin luona ja Vendome-torilla, joilla oli omat edustajat hallituksessa ja kansalliskaartissa, omat lehdet, omat kokoukset, jotka miltei aivan avoimesti olivat yhteydessä Versaillesin kanssa ja esiintyivät uhkaavasti ja julkeasti jos mikä varomattomuus sattui tai mikä onnettomuus uhkasi Kommuunia" (siv. 87). Olisi ollut välttämätöntä tämän kanssa rinnan ryhtyä raha-asioita koskeviin ja yleensä taloudellista luonnetta oleviin kumouksellisiin toimenpiteisiin, varsinkin kumouksellisen armeijan turvaamiseksi. Nämä tällaiset kumouksellisen diktatuurin välttämättömimmät toimenpiteet olisivat vaivoin olleet sovitettavissa yhteen laajan vaalitaistelun kanssa. Mutta Kautsky ei ole mitään käsitystä siitä, mitä vallankumous itse asiassa on. Hän ajattelee, että minkä teoreettisesti voi sopeuttaa yhteen, sen myöskin voi käytännöllisesti toteuttaa.

Keskuskomitea määräsi Kommuunin vaalit 22:ksi päiväksi maalisk., mutta luottamatta omaan itseensä, pelästen omaa laittomuuttaan, ja haluten toimia sovussa "laillisempien" laitosten kanssa, se antautui tolkuttomiin ja loppumattomiin keskusteluihin Pariisin edusmiesten ja määrien (pormestarien) kokonaan voimattoman kokouksen kanssa vain päästäkseen sovintoon. Ja näin kului hukkaan kallis aika.

Marx, jolla Kautsky vanhan totumuksensa mukaan koettaa tukea itseään, ei missään tapauksessa ehdottanut, että samaan aikaan olisi pitänyt toimeenpanna Kommuunin vaalit ja viedä työläiset pois kaupungista sotaan. Kirjeessään Kugelmannille 12 päivältä huhtikuuta 1871 Marx kirjottaa, että kansalliskaartin keskuskomitea antoi liian aikasin pois vallan käsistään, päästäkseen sijalleen Kommuunin. Kautsky omien sanojensa mukaan "ei ymmärrä" tätä Marxin lausetta. Luonnollisesti ei. Mutta Marx puolestaan varsin hyvin ymmärsi, että kysymyksessä ei ollut laillisuuden takaa ajaminen, vaan kuolettavan iskun antaminen viholliselle. "Jos keskuskomitea olisi ollut kokoonpantu todellisista kumouksellisista — aivan oikein sanoo Lavrov — niin se olisi toiminut toisin. Sille olisi ollut anteeksiantamatonta heittää vihollisen käytettäväksi kymmenen päivää, jolla ajalla se ehti toipua ja tämä vain siksi, että Kommuuni ehti toimittaa vaalit ja kokoontua, samalla kun työväenjohtajat kieltäytyivät tehtävistään, eivätkä tunnustaneet itsellään olevan oikeutta ryhtyä välittömästi johtamaan köyhälistöä. Nyt kansanpuolueitten onneton valmistumattomuus sai aikaan komitean, joka salli itselleen tuon kymmenen päivän joutenolon" (siv. 78).

Keskuskomitean pyrkimys niin pian kuin suinkin luovuttaa valta "laillisille" hallitukselle, ei johtunut niinkään paljoa taikauskoisesta kun-

*) Kirjassaan "Terrorismi ja Kommunismi".